

Sem V

20/12/24
MR

Time: 3 Hours

Marks: 100

- N.B. : 1) All questions are compulsory
2) Figures to the right indicate full marks.

Q1 A Select the most appropriate answer of any TEN:

10

- 1 MR is used to solve problems and identify new _____.
a. Opportunities b. Management c. Price d. Production
- 2 Marketing Information System as compared to MR is _____ oriented
a. Present b. Future c. Past d. Historical
- 3 The job of Research _____ is to design the research project.
a. Statistician b. Interviewer c. Director d. Executive
- 4 Null hypothesis means _____ statistical significance.
a. Valid b. correct c. fair d. invalid
- 5 _____ is commonly used in mail method of data collection.
a. Questionnaire b. seminars c. Meetings d. Panel
- 6 Causal research is used to measure cause and _____ relationship.
a. benefit b. effect c. problem d. opportunity
- 7 Quantitative research is a systematic investigation of _____ data.
a. qualitative b. descriptive c. numerical d. narrow
- 8 The use of technology in data collection can help in _____ time consumption in research work.
a. increasing b. greater c. more d. reducing
- 9 Social media helps in being _____ with customers during data collection.
a. interactive b. inactive c. one-sided d. passive
- 10 A _____ report is a permanent record in research.
a. Oral b. Written c. Talk d. Dialogue
- 11 A _____ chart is two-dimensional circle divided into a few slices.
a. Histogram b. bar c. Pie d. Line
- 12 Editing is a process of _____ information
a. Inspecting b. modifying c. correcting d. All the above

B. State whether the following is true or false of Any Ten

10

- 1 Market Research is a branch of sales research
- 2 Marketing research is not a subject of social sciences and is free from bias
- 3 Statistics is widely used in any research
- 4 Decision Support System is more a manual based information system
- 5 Research is incomplete without questionnaire.
- 6 Experimental research generates secondary data
- 7 A sample should be a true representative of the universe.
- 8 Garbage analysis is a type of survey method.

- 9 SPSS is a window-based program.
- 10 Complex hypothesis relate to a single variable.
- 11 Reports for executives prepared by researchers is used by decision makers.
- 12 Pictographs are very difficult to understand.

Q2 Answer any two of the following: 15

- A Define M.R. Explain briefly the limitations of marketing research.
- B Explain the ethics in Marketing research
- C What is a Marketing Information System and explain the essentials of a good Marketing Information System

Q3 Answer any two of the following: 15

- A What is research design? Explain types of research design.
- B Define Questionnaire. Explain the steps of preparing a questionnaire.
- C What are the various terms used in sampling?

Q4 Answer any two of the following 15

- A Explain the advantages of using primary data in research
- B Explain the sources of secondary data.
- C Explain the features and benefits of qualitative research.

Q5 Answer any two of the following: 15

- A What is classification? Explain the criteria for the classification of data.
- B Explain the steps in the interpretation of data.
- C Explain the methods of tabulation of data in data processing.

Q6 Write short notes on any FOUR of the following: 20

- A Data mining
 - B Online interviews
 - C Experimental research design
 - D Technology integration in data collection.
 - E Coding in data processing
 - F Visual aids in a research report.
-

मराठी रुपांतर

वेळ: 3 तास

गुण: 100

- सूचना :- १) सर्व प्रश्न अंतर्गत पर्यायासोबत अनिवार्य आहेत.
२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
३) मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका प्रमाण मानावी.

1. A. योग्य पर्याय निवडा (कोणत्याही 10 प्रश्नांची उत्तरे द्या):

(10 गुण)

1. एम आरचा उपयोग समस्यांचे निराकरण करण्यासाठी आणि नवीन _____ ओळखण्यासाठी केला जातो.
a. संधी b. व्यवस्थापन c. किंमत d. उत्पादन
2. विपणन माहिती प्रणाली (MIS) MRच्या तुलनेत _____ केंद्रित आहे.
a. वर्तमान b. भविष्य c. भूतकाळ d. ऐतिहासिक
3. संशोधन प्रकल्प डिझाइन करणे हे _____ चे काम असते.
a. सांख्यिकी तज्ज्ञ b. मुलाखतकार c. संचालक d. कार्यकारी
4. नल हायपोथिसिस म्हणजे _____ सांख्यिकीय महत्त्व.
a. वैध b. योग्य c. न्याय्य d. अवैध
5. माहिती संकलनाच्या मेल पद्धतीमध्ये सामान्यतः _____ वापरले जाते.
a. प्रश्नावली b. परिषदा c. सभा d. पॅनेल
6. कारण आणि _____ यांच्यातील संबंध मोजण्यासाठी कारणपर संशोधन वापरले जाते.
a. लाभ b. परिणाम c. समस्या d. संधी
7. मात्रात्मक संशोधन हे _____ माहितीचे पद्धतशीर संशोधन आहे.
a. गुणात्मक b. वर्णनात्मक c. संख्यात्मक d. मर्यादित
8. संशोधनामध्ये माहिती संकलनासाठी तंत्रज्ञानाचा वापर वेळ _____ कमी करण्यात मदत करतो.
a. वाढवणे b. अधिक c. मोठा d. कमी
9. माहिती संकलनाच्या वेळी सोशल मीडिया ग्राहकांसोबत _____ राहण्यास मदत करते.
a. परस्परसंवादी b. निष्क्रिय c. एकतर्फी d. उदासीन
10. _____ अहवाल संशोधनामध्ये एक स्थायी नोंद असते.
a. मौखिक b. लिखित c. संभाषण d. संवाद

11. _____ चार्ट हा काही तुकड्यांमध्ये विभागलेला दोन-मितीय वर्तुळ आहे.

- a. हिस्टोग्राम b. बार c. पाई d. रेषा

12. संपादन म्हणजे माहिती _____ प्रक्रिया होय.

- a. तपासणी b. सुधारणा c. दुरुस्ती d. वरील सर्व

B. खालील विधाने सत्य कि असत्य ते सांगा. (कोणतेही दहा)

(10 गुण)

1. बाजार संशोधन हे विक्री संशोधनाचा एक भाग आहे.
2. विपणन संशोधन सामाजिक विज्ञानाचा विषय नाही व पूर्वग्रहांपासून मुक्त आहे.
3. कोणत्याही संशोधनामध्ये सांख्यिकी मोठ्या प्रमाणावर वापरले जाते.
4. निर्णय सहाय्यक प्रणाली ही मानवी प्रयत्न (मॅन्युअल) आधारित माहिती प्रणाली आहे.
5. प्रश्नावली शिवाय संशोधन अपूर्ण आहे.
6. प्रायोगिक संशोधनातून दुय्यम माहिती निर्माण होते.
7. नमुना हा संपूर्ण विश्वाचा खरा प्रतिनिधी असावा.
8. कचरा विश्लेषण हे एक प्रकारचे सर्वेक्षण पद्धत आहे.
9. एसपीएसएस ही विंडोज-आधारित कार्यप्रणाली/प्रोग्राम आहे.
10. गुंतागुंतीच्या गृहितकाचा संबंध एका बदलाशी संबंधित असतो.
11. संशोधकांद्वारे तयार केलेले कार्यकारी अहवाल(Executive Report) निर्णय घेणाऱ्या व्यक्तीद्वारे उपयोगात आणले जातात.
12. चीत्रालेख (Pictographs) हे समजायला खूप कठीण असतात.

प्रश्न 2: खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या:

(15 गुण)

- A. एम.आर.ची व्याख्या करा. विपणन संशोधनाच्या मर्यादा थोडक्यात स्पष्ट करा.
- B. विपणन संशोधनातील नैतिकता स्पष्ट करा.
- C. विपणन माहिती प्रणाली म्हणजे काय? चांगल्या विपणन माहिती प्रणालीची आवश्यकतांचे वर्णन करा.

प्रश्न 3: खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या:

(15 गुण)

- A. संशोधन डिझाइन/कृती रचना म्हणजे काय? संशोधन डिझाइनचे प्रकार स्पष्ट करा.
- B. प्रश्नावलीची व्याख्या करा. प्रश्नावली तयार करण्याच्या टप्प्यांचे वर्णन करा.
- C. नमुना प्रक्रिया संबंधित विविध संज्ञा काय आहेत त्या स्पष्ट करा.?

प्रश्न 4: खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या:

(15 गुण)

- A. प्राथमिक माहिती चे फायदे स्पष्ट करा.
- B. दुय्यम अहितीचे स्रोत स्पष्ट करा.
- C. गुणात्मक संशोधनाची वैशिष्ट्ये व फायदे स्पष्ट करा.

प्रश्न 5: खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या:

(15 गुण)

- A. वर्गीकरण म्हणजे काय? माहिती वर्गीकरणाची निकषे स्पष्ट करा.
- B. माहिती विश्लेषणामध्ये माहिती आकलनाच्या पायऱ्या स्पष्ट करा.
- C. माहिती प्रक्रिया पद्धतीमध्ये सारणी/टेबल तयार करण्याच्या पद्धती स्पष्ट करा.

प्रश्न 6: खालीलपैकी कोणत्याही चार विषयांवर थोडक्यात नोंदी लिहा:

(20 गुण)

- A. डेटा मायनिंग/ माहिती खनन कार्य
 - B. ऑनलाइन मुलाखती
 - C. प्रायोगिक संशोधन डिझाइन/ कृती रचना
 - D. माहिती संकलनामध्ये तंत्रज्ञानाचे एकीकरण
 - E. माहिती प्रक्रियेमधील कोडिंग/ सांकेतिकीकरण
 - F. संशोधन अहवालामधील दृश्य साधने/ Visual Aids
-